NADERE WERKAFSPRAKEN BETREFFENDE HET KENNISNEMEN VAN INFORMATIE BERUSTEND BIJ HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE DOOR HET ONDERZOEKSTEAM EVALUATIE CRISISBEHEERSINGSORGANISATIE MH17 VAN DE UNIVERSITEIT TWENTE, VERSIE 25 APRIL 2015

Deze werkafspraken zijn een systematisering en nadere uitwerking van overwegingen / bepalingen die betrekking hebben op het kennisnemen van informatie in:

- De wegwijzer bij contractonderzoek in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Afdeling Extern Wetenschappelijke Betrekkingen (EWB). Den Haag, 2012.
- De getekende geheimhoudingsverklaringen van de onderzoekers conform standaardmodel WODC;
- De startnotitie WODC, d.d. 11 december 2014;
- De offerte van de Universiteit Twente, d.d. 24 februari 2015;
- Bespreking met de begeleidingscommissie d.d. 24 maart 2015;
- Brief van 31 maart 2015 over inzage in documentatie van het onderzoeksteam van de Universiteit Twente aan de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, alsmede het antwoord op deze brief van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, d.d. 20 april 2015;

1. In deze werkafspraken wordt verstaan onder:
    a. NCTV: de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid.
    b. Onderzoeksteam: de leden genoemd in de bijlage bij de stand van zakenbrief MH17 van het kabinet aan de Tweede Kamer, d.d. 14 april 2015.

2. De NCTV verleent binnen de kaders van de onderzoeksopdracht alle medewerking aan het onderzoeksteam. In de startnotitie van het WODC, d.d. 11 december 2014, is toegezegd dat de onderzoekers toegang krijgen tot alle beschikbare informatiebronnen, inclusief de gerubriceerde informatie.
    a. De NCTV instrueert het onder hem ressorterende personeel alle wettelijk mogelijke medewerking te geven aan het onderzoeksteam, en gevraagde gegevens (documenten en andere gegevensdragers) en inlichtingen (mondelinge informatie) conform de onderhavige werkafspraken aan het onderzoeksteam ter beschikking te stellen.
    b. Het ter beschikking stellen van gevraagde gegevens vindt plaats door middel van verstrekking of het verlenen van inzage ter plaatse.
    c. Voor zover dat in zijn vermogen ligt, zal de NCTV er ook voor zorg dragen dat door voormalige medewerkers en andere personen die in de onderzoeksperiode betrokken waren bij de te onderzoeken aangelegenheden maar thans niet meer onder hem ressorteren, alle mogelijke medewerking wordt gegeven.

3. Het onderzoeksteam is verplicht de verkregen informatie die daarvoor gelet op de artikelen 10 en 11 van de Wet openbaarheid van bestuur in aanmerking komt, vertrouwelijk te behandelen.

    a. Op de leden van het onderzoeksteam rust in dit verband een geheimhoudingsplicht, ter zake waarvan zij een verklaring hebben ondertekend.
    b. De NCTV wijst een ambtenaar aan als aanspreekpunt voor het onderzoeksteam. Het ter beschikking stellen van informatie aan het onderzoeksteam vindt altijd plaats door tussenkomst of in aanwezigheid van deze ambtenaar of diens plaatsvervanger.

4. Schriftelijke documenten

a. Systematisering

i. Het onderzoeksteam heeft d.d. 31 maart 2015 de NCTV verzocht om alle informatie beschikbaar te stellen die betrekking heeft op de nationale crisisbeheersing rond vlucht MH17 in brede zijn. Ook heeft het onderzoeksteam aangegeven kennis te nemen van documenten of andere informatiebronnen—openbaar of gerubriceerd—die de NCTV belangrijk acht om een goed beeld te verkrijgen van het functioneren van de nationale crisisbeheersing rond vlucht MH17. Daarbij heeft het onderzoeksteam een eerste overzicht samengesteld van documenten waarin zij inzage wil hebben.

ii. Van de documenten en achterliggende stukken maakt het onderzoeksteam, voor zover niet aanwezig, een overzicht. Dit overzicht is strikt vertrouwelijk.

iii. Ontbrekende documenten, waarvan in de stukken het bestaan naar voren komt, zullen door het onderzoeksteam worden toegevoegd aan het overzicht.

iv. Ook andere ontbrekende documenten die naar het oordeel van het onderzoeksteam, bijvoorbeeld vanuit voortschrijdend inzicht, relevant worden geacht, zullen worden opgenomen in het overzicht en onderdeel uitmaken van een vervolgvraag aan de NCTV tot inzage.

b. Inzage

i. Departementaal vertrouwelijke en staatsgeheime documenten en gegevensdragers blijven in de werkruimte van de NCTV. Deze worden uitsluitend ter inzage aan het onderzoeksteam beschikbaar gesteld.

ii. De onderzoekers maken geen fotokopieën van de ter inzage gegeven (departementaal vertrouwelijke / staatsgeheime) documenten of op andere wijze kopieën van deze ter inzage gegeven documenten, of delen daaruit.

iii. Slechts bij wijze van uitzondering kunnen, in voorkomende gevallen en met toestemming van de Minister van Veiligheid en Justitie, van bepaalde documenten fotokopieën worden gemaakt;

c. Verwerking

i. Van de gerubriceerde documenten kunnen de onderzoekers schriftelijke aantekeningen maken;

ii. De schriftelijke aantekeningen bevatten geen naar personen of functionarissen herleidbare uitspraken of opvattingen;

iii. De schriftelijke aantekeningen weerspiegelen de persoonlijke opvattingen van de onderzoeker en zijn, daarom, als zodanig gerubriceerd;

iv. De schriftelijke aantekeningen van de onderzoekers worden uitsluitend bewaard, ook na afronding van het onderzoek, met het oog op de wetenschappelijke controleerbaarheid van het onderzoek.[1] Daartoe zijn de schriftelijke aantekeningen alleen onder strikte voorwaarden van geheimhouding toegankelijk en uitsluitend vanuit het oogmerk om de wetenschappelijke validiteit / kwaliteit te controleren.

---

[1] In de wegwijzer van het WODC, d.d. december 2012, is de bepaling opgenomen dat gegevens met een vertrouwelijk karakter na afloop van het onderzoek door de onderzoeksinstelling dienen te worden vernietigd, tenzij met het WODC anders is afgesproken. Dat laatste is in onderhavig onderzoek het geval in verband met de controleerbaarheid van het onderzoek.

5. Interviews

a. Systematisering
    i. Dit protocol geldt voor geïnterviewden ten behoeve van deelonderzoek-1. Voor interviews met nabestaanden (deelonderzoek-2) is een afzonderlijk protocol ontwikkeld.
    ii. Het onderzoeksteam heeft de vrijheid om elke persoon, functionaris, of vertegenwoordiger van een organisatie te benaderen ten behoeve van een interview.

b. Benadering en inhoud interview
    i. Geïnterviewden worden uitgenodigd per brief waarin de doelstelling van het interview wordt gecommuniceerd. Daarbij is gevoegd een bijlage met een excerpt van de opzet van het onderzoek.
    ii. Geïnterviewden wordt gevraagd naar specifieke aspecten van het functioneren van de crisisbeheersingsorganisatie vanuit hun eigen beleving of perspectief.
    iii. Voor de interviews wordt geen standaard vragenlijst gehanteerd—dit om flexibiliteit en maatwerk bij het verkrijgen van informatie te bevorderen.

c. Verwerking
    i. Het interview wordt niet opgenomen;
    ii. Van het interview maken de onderzoekers schriftelijke aantekeningen die de persoonlijke opvattingen van de onderzoeker weerspiegelen en, daarom, als zodanig gerubriceerd zijn;
    iii. Van het interview wordt, naast de schriftelijke aantekeningen, ook een kort verslag gemaakt van 1 à 2 pagina's A4.
    iv. Het verslag wordt naar de geïnterviewde gestuurd ter correctie van feitelijke onjuistheden.
    v. Zowel de schriftelijke aantekeningen als het verslag weerspiegelen de persoonlijke opvattingen van de onderzoeker en zijn, daarom, als zodanig gerubriceerd;
    vi. De schriftelijke aantekeningen van de onderzoekers en het verslag worden uitsluitend bewaard, ook na afronding van het onderzoek, met het oog op de wetenschappelijke controleerbaarheid van het onderzoek.[1] Daartoe zijn de schriftelijke aantekeningen en het verslag alleen onder strikte voorwaarden van geheimhouding toegankelijk en uitsluitend vanuit het oogmerk om de wetenschappelijke validiteit / kwaliteit te controleren.

6. Rapportage

a. Gedurende de looptijd van het onderzoek kunnen de onderzoekers slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, en uitsluitend na voorafgaande schriftelijke toestemming van het WODC, opgedane ervaringen of (voorlopige) resultaten bekendmaken. Communicatie over voortgang van het onderzoek richting de Tweede Kamer vindt plaats, in nauwe afstemming met het WODC, door de Minister van Veiligheid en Justitie.

b. De eindverantwoordelijkheid voor het onderzoek en voor de inhoud van het eindrapport blijft bij de onderzoekers. De verantwoordelijkheid voor de acceptatie van het onderzoek en het rapport berust uitsluitend bij het WODC.

c. In de rapportage houden de onderzoekers namen, adressen en andere persoonlijke gegevens van respondenten vertrouwelijk. Zoveel als in het kader van het onderzoek mogelijk is, laten zij deze vertrouwelijkheid van persoonlijke gegevens van respondenten ook gelden tegenover de begeleidingscommissie, de klankbordgroep en het WODC. De onderzoekers zijn er zelf verantwoordelijk voor dat zij de onderzoeksresultaten voldoende geanonimiseerd rapporteren, zodanig dat deze niet herleidbaar zijn tot personen, organisaties of situaties en zonder problemen kunnen worden gepubliceerd.
    i. De onderzoekers brengen geen tot individuele (nog in leven zijnde) natuurlijke personen en rechtspersonen herleidbare gegevens in de openbaarheid dan met uitdrukkelijke toestemming van de Minister van Veiligheid en Justitie;
    ii. De onderzoekers brengen geen onevenredig nadeel toe aan de belangen van de in de documenten genoemde personen, hun familieleden of nabestaanden bij publicatie of andere informatieverstrekkingen, gebaseerd op de raadpleging;
    iii. De onderzoekers brengen geen nadeel toe aan de belangen van opsporing en vervolging en zullen die opsporing en vervolging niet belemmeren;
    iv. De onderzoekers belemmeren niet de voortgang van de dagelijkse werkzaamheden bij de in het kader van het onderzoek te bezoeken instellingen of instanties;
    v. De onderzoekers betrachten geheimhouding van alle aan de ter inzage gegeven documenten ontleende gegevens welke niet voor publicatie worden vrijgegeven;

d. Het concept-onderzoeksrapport van het onderzoeksteam wordt, voor zover daarin staatsgeheim gerubriceerde informatie is verwerkt, vóór openbaarmaking ter inzage aan de NCTV gegeven om te bezien of in de betreffende passages geen informatie wordt gerapporteerd die de Nederlandse staat kan schaden. Indien dat naar de mening van de NCTV het geval is, vindt daarover overleg plaats tussen de NCTV, WODC en de leider van het onderzoeksteam. Tot het moment van openbaarmaking behandelt het onderzoeksteam deze passages vertrouwelijk.

7. Indien over de toepassing van deze werkafspraken in een bepaald geval verschil van inzicht ontstaat, vindt overleg plaats tussen het WODC, de NCTV en de leider van het onderzoeksteam.